

Knihy Nakladatelství Academia získaly ceny Josefa Hlávky a Miroslava Ivanova

26.6.2025 - Zuzana Dupalová | Akademie věd České republiky

Ceny Josefa Hlávky za vědeckou literaturu uděluje Nadace Český literární fond a Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových, jako tradičně se předávání uskutečnilo na zámku v Lužanech u Plzně. Ocenění za původní knižní práce z oblasti vědecké a odborné literatury se udělují ve čtyřech kategoriích, ve dvou z nich 16. června 2025 uspěly knihy Academia.

V kategorii společenských věd získala cenu letošní vítězka Magnesie Litery za naučnou literaturu Alena Hadravová za publikaci *Řecké mýty v literární a výtvarné tradici*. Jejím jádrem je první český překlad dvou latinských středověkých příruček – *Prvního* a *Druhého vatikánského mytografu*. Kromě překladu obsahuje i podrobné komentáře a doplňující kapitoly o literárních, kulturně- a umělecko-historických kontextech a tématech z dlouhé tradice antického odkazu.

Alena Hadravová z Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR uspěla v kategorii společenských věd.

V kategorii věd o živé přírodě porota ocenila knihu *Etologie. Mechanismy, ontogeneze, funkce a evoluce chování živočichů* od Marka Špinky, Jana Havlíčka, Ivety Štolhoferové a Daniela Frynty. Jak mozek a hormony ovlivňují chování? Jak se zvířata orientují a jak spolu komunikují? Na tyto a další otázky odpovídá etologie, věda o chování živočichů. Kniha je doplněna oddílem o dějinách etologie a aplikované etologii a zahrnuje i kapitoly, které u vybraných skupin živočichů představují chování celistvě.

Ceny Miroslava Ivanova

Vyhlášení XXV. ročníku Cen Miroslava Ivanova se uskutečnilo 17. června 2025 v Knihovně Václava Havla. Ocenění náleží nejzdařilejším dílům literatury faktu a uděluje jej Klub autorů literatury faktu ve spolupráci s Městem Jaroměř.

Hlavní cenu získal Petr Mallota s kolektivem spoluautorů za čtyřsvazkové dílo *Popravení z politických důvodů v komunistickém Československu*. Monografie mapuje ve formě životopisných hesel všechny doposud známé tragické kauzy popravených z politických důvodů. Nevyhýbá se ani kontroverzním případům, které leží na hranici mezi politickými a kriminálními delikty, či ji dokonce překračují. Kromě přiblížení jednotlivých osudů osvětluje celkový stav bádání a zasazuje popravy do širšího rámce politických procesů. Publikace vyšla v koedici Academia a Ústavu pro studium totalitních režimů.

Kniha Petra Malloty a kolektivu autorů se stala vítězem Cen Miroslava Ivanova.

Ocenění získalo Nakladatelství Academia také za ediční řadu *Paměť*, ve které vycházejí memoárově laděné texty a životopisné monografie osobností, jejichž osudy charakterizují 20. století. Partnerem edice je Galerie Kodl.

V kategorii regionální dějiny zvítězil Stanislav Holubec za knihu *Krkonoše tří národů, Zrod a proměny moderní turistiky v letech 1860–1960*, kterou vydal Historický ústav AV ČR. Popisuje, jaké podmínky musely nastat, aby se téměř nenavštěvované hory proměnily v masově využívané území s bohatou infrastrukturou. Přibližuje typy lidí, které hory přitahovaly, i to, jak se kvůli silícímu návštěvnickému tlaku začala formovat ochrana přírody. Její závěr se věnuje osudu Krkonoš po roce 1945, kdy se po odsunu Němců staly horami obývanými Čechy a Poláky.

Text je uvolněn pod svobodnou licencí Creative Commons.

<https://www.avcr.cz/cs/o-nas/aktuality/Knihy-Nakladatelstvi-Academia-ziskaly-ceny-Josefa-Hlavky-a-Miroslava-Ivanova-00001>